

Setkání k problematice stavu a ochrany lesů v ČR

V průběhu tohoto roku se zrodilo několik rozdílných stanovisek ke stavu a ochraně našich lesů, jež rozvířila mediální prostor. Přes záplavu nejrůznějších názorů je jisté, že zde dosud chyběla seriózní diskuse nad tématy ochrany a stavu lesa napříč zástupci lesnické, odborné a ochranářské veřejnosti stran mediálních přestřelků. Vznikla tak potřeba vyvolat schůzku představitelů všech subjektů, majících ve svém zájmu les ať z hospodářského, odborného nebo environmentálního hlediska, a obnovit diskusi na věcné rovině.

Vzhledem k tomu, že bez vzájemné spolupráce těchto subjektů nelze dostat doporučením k lesnímu hospodářství ve *Strategii ochrany biologické rozmanitosti ČR* (MŽP 2005) a dalším mezinárodním závazkům, rozhodl se ředitel Botanického ústavu Akademie věd ČR (Doc. Jan Kirschner) uspořádat takové setkání v rámci projektu *Česká Bioplatforma*.

Úvodní blok

Schůzka se konala 28. července 2006 v návštěvnickém centru průhonického zámku a zúčastnila se jí zhruba šedesátka lidí pocházejících z téměř 30 institucí či ze soukromé sféry. Hlavním tématem setkání byla **biodiverzita a ekologické funkce lesa**. Na začátku formuloval ředitel Botanického ústavu AV ČR hlavní cíle setkání:

- vytyčení velmi stručných problémových okruhů pramenících z různých stanovisek ke stavu a hospodaření v našich lesích;
- společná diskuse a názorové sblížení vedoucí k formulaci opatření, přičemž pro diskusi nebude omezující současná praxe.

Následovalo stručné představení stanovisek ke stavu lesů. **Stanovisko vědců a odborných pracovníků k ochraně českých lesů** (<http://lesy.drosera.cz/>) zaznělo jako první vzhledem k jeho prvotní úloze v nastolené diskusi a představil ho Dr. Jakub Hruška z České geologické služby. **Stanovisko Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti (VÚLHM) ke stanovisku vědců a odborných pracovníků k ochraně českých lesů** (<http://vulhm.cz/>) představil ředitel VÚLHM Doc. Petr Zahradník. Za **Sdružení vlastníků soukromých a obecních lesů** (<http://www.svol.cz/>) vystoupil Ing. František Kučera. Příspěvek k prohlášení **Stav lesů v ČR z ekologické perspektivy** (<http://sweb.cz/diskuse.lesy/>) přednesl Dr. Radim Hédl z Botanického ústavu AV ČR. Se všemi stanovisky se můžeme seznámit prostřednictvím internetu, a nemá proto smysl je zde blíže rozvádět.

Krátké prohlášení k podpoře celého setkání a zahájené diskusi vyvolané „Stanoviskem vědců...“ učinil Dr. František Pojer za MŽP a Ing. František Pásek za MZe. Ing. Pásek ve svém vystoupení odmítl „Stanovisko vědců...“ jako příliš jednostranné a zdůraznil nezbytnost vyváženého uplatňování všech tří aspektů trvale udržitelného obhospodařování lesů (ekologického, ekonomického a sociálního).

Lesnický panel BP jako další pokračování diskuse

Schůzka se stala výchozí pro ustavení tzv. *Lesnického panelu BP*, který má nastartovanou diskusi dále rozvíjet. Cíle tohoto diskusního panelu se totiž překrývaly s cíly setkání, tj. převedení debaty o ekologických aspektech současného lesnictví do profesně vedené diskuse s návrhy konkrétních opatření na úrovni odborné, ekonomické a legislativní s návazností na přípravu Národního lesnického programu pro období 2007–2013 a novely lesního zákona. Náplň a cíle Lesnického panelu BP shrnul Ing. Jan Kubík z MZe.

Následovala diskuse k návrhům opatření, z nichž vzešly formulace problémových oblastí pro tématické skupiny Lesnického panelu BP formulované jako společné cíle:

- Cíl I: Zvyšování biologické rozmanitosti v lesích;
- Cíl II: Zvyšování podílu tlejícího dřeva a starých stromů v příhodných lesních porostech;
- Cíl III: Významné snížení stavů spárkaté zvěře;
- Cíl IV: Omezení holosečných metod hospodaření a využití v co největší míře přírodě bližší formy hospodaření (podrostrním způsobem počínaje a výběrovou těžbou konče) a přirozené obnovy tam, kde je to žádoucí a tomuto cíli přizpůsobit lhůty pro zalesnění;
- Cíl V: Hledání cest k zlepšení aktuálního stavu lesních porostů a jejich prostředí (geobiocenóz), zejména stavu půd, drobných vodotečí (vyloučení odvodňování lesních pramenišť) a podrostu při zalesňování.

Nastolené problémy byly řešeny v paralelních diskusních skupinách řízených jednotlivými moderátory. Projednávané okruhy je zapotřebí řešit komplexně, tedy v ekonomických, sociálních a biologických souvislostech. Rozprava k jednotlivým cílům zatím stále pokračuje na úrovni e-mailové korespondence a je možné se do ní zapojit (kontakt přes mail autora příspěvku).

Dalších témat, jistě závažných, se účastníci dotkli jen okrajově. Také tato témata by se měla stát předmětem pokračujících diskusí. Jsou to např. otázky geograficky nepůvodních dřevin, zalesňování dlouhodobě nelesních plošek na lesní půdě, atd.

Děkuji účastníkům za příspěvky a zároveň si dovoluji za všechny vyjádřit naději, že výše popsaná iniciativa přiměje zodpovědné činitele ke krokům vedoucím ke zlepšení biodiverzity a ekologických funkcí našich lesů.

*RNDr. Petr Petřík,
Botanický ústav AV ČR Průhonice
E-mail: petrik@ibot.cas.cz*